

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ПРИДНІПРОВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ»**

КАФЕДРА _____ Економічної теорії і права _____
(повна назва кафедри)

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи
Р. Б. Папірник
«03» вересня 2019 року

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Економічний розвиток»

(назва навчальної дисципліни)

спеціальність _____ 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» _____

(шифр і назва спеціальності)

освітньо-професійна програма _____ «Фінанси і кредит» _____

(назва освітньої програми)

освітній ступінь _____ бакалавр _____

(назва освітнього ступеня)

форма навчання _____ денна _____

(денна, заочна, вечірня)

розробник _____ Кірієнко Ольга Миколаївна _____

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Економічний розвиток» відноситься до блоку №2, циклу професійної підготовки освітньої програми і є варіативною компонентою. За вибором студентів вона викладається у II семестрі навчального року. В курсі лекцій розглядаються сутність і соціально-економічні типи економічного розвитку, як економічної категорії. Аналізуються складові економічного розвитку, зокрема інвестиційна та теоретичні його моделі. Основна увага приділяється формуванню і забезпеченню сталого розвитку від якого залежить майбутнє окремих країн і суспільства в цілому. Умови забезпечення сталого розвитку класифікуються в залежності від особливостей економічного розвитку ведучих країн світу, постсоціалістичних країн та їх економічних систем, країн що розвиваються. Пріоритетними є характеристика економічного розвитку України, визначення проблем, закономірностей, перспектив її сталого розвитку.

2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

	Години	Кредити	Семестр	
			I	
Всього годин за навчальним планом, з них:	90	3	90	
Аудиторні заняття, у т.ч:	30	1	30	
лекції	22		22	
лабораторні роботи				
практичні заняття	8		8	
Самостійна робота, у т.ч:	60	2	60	
підготовка до аудиторних занять	10		10	
підготовка до контрольних заходів	10		10	
виконання курсового проекту або роботи				
опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях	10		10	
підготовка до екзамену	30		30	
Форма підсумкового контролю			екзамен	

3. СТИСЛИЙ ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета дисципліни: оволодіння основами теоретичних знань і навичками практичного застосування прийомів і методів оцінки економічного розвитку країн різних типів економічних систем та умов формування і забезпечення сталого розвитку.

Завдання дисципліни: сприяння всебічному пізнанню студентами теоретичних засад суті економічного розвитку, загальних основ та особливостей окремих країн світу. Визначення на цій основі передумов формування сучасних типів економічних систем, домінуючих тенденцій у їх розбудові. Дослідження особливостей розвитку економіки України в контексті пошуку ефективної моделі її соціально-економічної трансформації, сталого розвитку в умовах глобалізації.

Пререквізити дисципліни: «Економічна теорія».

Постреквізити дисципліни: «Регіональна економіка», «Міжнародна економіка», «Гроші та кредит», «Фінанси», «Бюджетна система», «Національна економіка», «Макроекономіка».

Компетентності: ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі фінансів, банківської справи та страхування або у процесі навчання, що передбачає застосування окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності. **ЗК1** Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. **ЗК2** Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. **ЗК7.** Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. **ЗК9.** Здатність бути критичним і самокритичним. **ЗК12.** Здатність працювати автономно. **ЗК13.** Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. **СК2.** Розуміння особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури. **СК11.** Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку.

Заплановані результати навчання. У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати: РН1. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.

вміти: РН19. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань. **РН21.** Розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної соціальної, правової держави.

Методи навчання: пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, частково-пошуковий (евристичний), дослідницький.

Форми навчання: колективні, групові, індивідуальні, фронтальні.

4. СТРУКТУРА (ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН) ДИСЦИПЛІНИ

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин, у тому числі				
	усього	л	п	лаб.	с.р
Змістовий модуль. Теоретичні основи, особливості та моделі економічного розвитку країн світу					
Економічний розвиток, як економічна категорія та його соціально-економічні типи	6	2			4
Інвестиційна та інноваційна складові економічного розвитку	6	2			4
Формування і забезпечення сталого економічного розвитку в умовах глобалізації	6	2			4
Характеристика основних моделей економічного	8	4			4

розвитку					
Специфіка розвитку державно керованої економіки країн південно-східної Азії	6	2			4
Становлення і розвиток економічних систем постсоціалістичних країн	8	4			4
Особливості економічного розвитку України в сучасних умовах	12	4	4		4
Стратегія соціально-економічного розвитку країн, що розвиваються	8	2	4		2
Разом за змістовим модулем	60	22	8		30
Підготовка до екзамену	30				30
Всього годин	90	22	8		60

5. ЛЕКЦІЙНИЙ КУРС

№ зан.	Тема занять	Кількість годин
1	Економічний розвиток, як економічна категорія та його соціально-економічні типи	2
2	Інвестиційна та інноваційна складові економічного розвитку	2
3	Формування і забезпечення сталого економічного розвитку в умовах глобалізації	2
4,5	Характеристика основних моделей економічного розвитку	4
6	Специфіка розвитку державно керованої економіки країн південно-східної Азії	2
7,8	Становлення і розвиток економічних систем постсоціалістичних країн	4
9,10	Особливості економічного розвитку України в сучасних умовах	4
11	Стратегія соціально-економічного розвитку країн, що розвиваються	2
	ВСЬОГО:	22

6. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ зан.	Тема занять	Кількість годин
1	Інвестиційна та інноваційна складові економічного розвитку	2
2	Формування і забезпечення сталого економічного розвитку в умовах глобалізації	2
3	Характеристика основних моделей економічного розвитку	2
4	Особливості економічного розвитку України в сучасних умовах	2
	ВСЬОГО:	8

7. ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

Лабораторні заняття не передбачені навчальним планом.

8. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ п/п	Вид роботи / Назва теми	Кількість годин
	підготовка до аудиторних занять	10
	підготовка до контрольних заходів	10
	виконання курсового проекту або роботи	-

опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях:	10
Соціально-економічні виміри ефективності та міжнародної конкурентоспроможності постсоціалістичних країн Східної Європи.	4
Вплив зовнішніх чинників на економічні системи, що розвиваються.	4
Стратегія соціально-економічного розвитку країн, що розвиваються.	2
підготовка до екзамену	30
ВСЬОГО:	60

9. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Основними методами контролю є усний, письмовий (контрольна робота за змістовним модулем), тестовий, практичний (розв'язання задач).

10. ПОРЯДОК ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

З дисципліни «Економічний розвиток» передбачений один змістовний модуль. Форма змістовного модулю – письмова контрольна робота. Для проведення контрольної роботи розроблено варіанти завдань контрольних робіт, приблизно одного рівня складності. Поточний контроль здійснюється під час проведення навчальних занять, в термін відповідно до робочого навчального плану, і оцінюється з розрахунку 100 балів.

Критерії оцінки змістовного модулю.

Структура кожного завдання контрольної роботи складається з двох типів питань.

- 1 теоретичне питання;
- 10 тестових завдань.

Максимальна кількість балів яку може отримати студент, вивчаючи дисципліну за змістовним модулем – 100 балів.

Змістовний модуль:

- 50 балів студент отримує за виконання теоретичного питання;
- 50 балів за виконання 10 тестових питань (по 5 балів за кожну правильну відповідь)

Максимальну оцінку за теоретичне питання студент отримує, якщо дав повну, правильну і обґрунтовану відповідь, самостійно зробив узагальнення та висновки – 41-50 балів.

31-40 балів студент отримує за відповідь на теоретичне питання, якщо в основному розкрив його зміст, але окремі аспекти не знайшли свого відображення, відсутня системність знання матеріалу курсу та відчувається невпевненість студента у висновках.

Якщо студент у відповідях на теоретичне питання висвітлює лише окремі його фрагменти, не розкриває його зміст, допускає помилки, він отримує – 1-30 балів.

Студент отримує 0 балів, якщо теоретичне питання не розкрито, відповідь не вірна, студент не має чіткого уявлення про предмет.

Таким чином, враховуючи названі критерії оцінки виконання поточної контрольної роботи студент отримує у сумі ту кількість балів, яка відображає його рівень виконання завдань.

Підсумковий контроль здійснюється під час екзамену, з розрахунку 100 балів. Загальна оцінка успішності є середньою від оцінки результату поточного контролю та екзаменаційної оцінки.

Порядок зарахування пропущених занять. Пропущені практичні заняття обов'язково необхідно відпрацювати під час поточних консультацій. Контрольну роботу пропущеного поточного контролю необхідно написати у призначений викладачем час.

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Бутко М. П. Інвестиційна домінанта сталого розвитку регіону в умовах інтеграції: монографія / М. П. Бутко, О. Ю. Акименко. – Ніжин: ТОВ «Видавництво «Аспект-Поліграф», 2009. – 232 с.
2. Герасимчук З. В. Регіональна політика сталого розвитку: теорія, методологія, практика: Монографія / З. В. Герасимчук – Луцьк: Надстир'я, 2008. – 528 с.
3. Герасимчук З. В. Стимулювання сталого розвитку регіону: теорія, методологія, практика: Монографія / Герасимчук З. В., Поліщук В. Г. – Луцьк: РВВ ЛНТУ, 2011. – 516 с.
4. Гжегож В. Колодко. Десять лет постсоциалистического перехода. Економіка України: стратегія і політика довгострокового розвитку / за ред. акад. НАН України В. М. Гейця. – К.: Ін-т екон. прогноз., Фенікс, 2003. – 1008 с.
5. Дрейер О. К., Лось В. А. Глобальные проблемы современности и развивающиеся страны. – М.: Знание, 1986. – 62 с.
6. Економічна теорія: Підручник/ За ред. В.М. Тарасевича.- Київ: Центр навчальної літератури, 2006.
7. Економічна теорія: Політекономія: Підручник/ За ред. В.Д. Базилевича.- К.: Знання-Прес, 2007.
8. Економічні проблеми ХХІ століття: міжнародний та український виміри / за ред. С. І. Юрія, Є. В. Савельєва. – К.: Знання, 2007. – 595 с.
9. Егоров И.Ю. «Инновационная Украина – 2020 – основные положения национального доклада// Экономика Украины. – 2015. - № 9 – с.4-17.
10. Єщенко П.С. Стагнація української економіки: незавершеність реформ чи продумана політика? // Економіка України. – 2017. - № 9 с. 29-46.
11. Єщенко П.С. Від депресії до активізації зростання в економічній і соціальній сферах України // Економіка України. – 2018. - № 2 с. 3-20.
12. Зверяков М.И. Об изменении модели экономического развития // Экономика Украины. – 2015.- № 6.- с.41-49.
13. Зверяков М.И. Глобалізація та деіндустріалізація: зміст, суперечності та способи їх розв'язання // Економіка України. – 2017. - № 11 с. 3-16.
14. Красникова Е. В. Экономика переходного периода: Учеб. пособие – М.. Омега-Л, 2005. – 296 с.
15. Крючкова В. Структурні чинники розвитку економіки України. К.: Наук. думка. 2004. – 319 с.
16. Кудров В. М. Мировая экономика: Учебник / В. М. Кудров. – М.: Дело, 2004. – 515 с.
17. Липов В.В. Конкурентна стратегія розвитку України в умовах глобалізації. Ч.1 // Економіка України. – 2018. - № 3 с. 21-35.
18. Липов В.В. Конкурентна стратегія розвитку України в умовах глобалізації. Ч.2 // Економіка України. – 2018. - № 4 с. 3-17.
19. Майер Дж. М., Основні проблеми економічного розвитку/ Дж. М. Майер, Дж. Е. Раух, А. Філіпенко. – К.: Либідь, 2003. – 688 с.
20. Макконнелл К., Брю С., Флінн Ш. Экономикс: принципы, проблемы и политика - М.: ИНФРА-М, 2016.
21. Малявин В. В. Китай управляемый. Старый добрый менеджмент. - М.: Европа, 2007. - 304 с.
22. Москаленко О.М. Випереджаючий економічний розвиток: теоретично-інституціональні засади і проблеми реалізації в Україні // Економіка України. – 2014.- № 8. – с.4-17.
23. Мочерний С.В., Мочерна Я.С. Політична економія: Навч. Посіб.- 2-ге вид., випр. і доп.- К.: Знання, 2007.
24. Негативные тенденции в южнокорейской экономике // БИКИ. - 2005, - № 3, - С. 1-4

25. Нуреев Р. М. Экономика развития: модели становления рыночной экономики : учебник / Р. М. Нуреев. – М. : Норма ; ИНФРА-М, 2010. – 640 с.
26. Остроеский А. В. Китайская модель перехода к рыночной экономике / РАН; Ин-т Дальнего Востока. – М.: Ин-т Дальнего Востока 2007 –205 с.
27. Проблеми та перспективи розвитку інноваційної діяльності в Україні : VIII Міжнародний бізнес-форум (Київ, 19 березня 2015 р.) ; відп. ред. А.А. Мазараки. – К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2015. – 272 с.
28. Поручник А. М. Національний інтерес України: економічна самодостатність у глобальному вимірі: Монографія. – К.: КНЕУ, 2008. - 352 с.
29. Салицкий А. И. Взаимодействие КНР с мировым хозяйством. – М.: Моск. обществ. науч. фонд , 2001. – 272 с.
30. Світова економіка: підручник/ А.С. Філіпенко, В.С. Будкін, О.І. Рогач та ін.- К.: Либідь, 2007.
31. Селищев А. С, Селищев Н. А. Китайская экономика в XXI веке. - СПб.: Питер, 2004. - 240 с.
32. Сталий розвиток та екологічна безпека суспільства в економічних трансформаціях / [Андреева Н. М., Бараннік В. О., Белашов Є. В. та ін.]; За науковою редакцією д.е.н., проф. Хлобистова Є. В. / РВПС України НАН України, ІПРЕЕД НАН України, СусДУ, ЛНТУ, НДІ СРП. - Сімферополь: ПП "Підприємство «Фенікс», 2010. – 582 с.
33. Страны Центральной и Восточной Европы на пути в Европейский Союз. – М.: Наука, 2002. – 206 с.
34. Троекурова И. С. Зоны экономического роста и интеграция стран Юго-Восточной и Северо-Восточной Азии // Вестн. МГУ. Сер. 6 "Экономика". – 2004. – № 4. – С. 17–39.
35. Філіпенко А. С. Цивілізаційні виміри економічного розвитку / А. С. Філіпенко. – К. : "Знання України", 2002. – 190 с.
36. Фридман Л., Кузнецова С. Глобализация: развитие и развивающиеся страны // Мировая экономика и международные отношения. – 2000.–№10, –С. 3–13.
37. Фридман Л., Кузнецова С. Глобализация: развитие и развивающиеся страны // Мировая экономика и международные отношения. – 2000. – № 11. – С. 9–20.
38. Хоменко В. М. Політекономія: Уч. посібник– Дніпропетровськ: ПДАБА, 2013.
39. Чужиков В.І. Економіка зарубіжних країн; Навч. посіб. – К.: КНЕУ , 2005. – 308 с.
40. Шенкар О. Китай: век XXI: Развитие Китая, его влияние на мировую экономику и геополитическое равновесие / О. В. Теплых (пер.). – Д. : Баланс Бизнес Букс, 2005. – 194 с.
41. Щербак А.В. Конкуренція як фактор економічного зростання: світовий досвід та українські реалії// Економіка України.- 2018. - № 8.- с.3-15.
42. Экономическая теория. Учебник/ Под общей ред. акад. В.И. Видяпина, А.И. Добрынина, Г.П. Журавлёвой, Л.С. Тарасевича. – М.: ИНФРА – М, 2003.

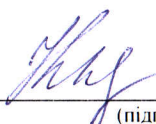
Допоміжна

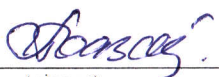
1. Будкін В. Постсоціалістична трансформація власності // Економіка України. – 2007. - № 2. – С 39–44.
2. Економічна енциклопедія. Т. 1–2. – К.: Академія, 2001. Кризові явища у світовій економіці та антикризова політика України / За ред. В. М. Гейця. – К.: Ін-т екон. прогнозування, 2002. – 76 с.
3. Эльянов А. Развивающиеся страны на пороге третьего тысячелетия: тенденции и проблемы // Мировая экономика и международные отношения. – 2000. – № 8. С. 9–16.
4. Канамори Х., Вада Д. Япония– мировая экономическая держава. – М.: Наука, 1986.
5. Мусіна Л. Економічна політика і розвиток реформ у Південній Кореї: досвід для України // Економіка України. – 2002. – № 6. –С. 77–85.
6. Нассар Зейнаб Али. Развивающиеся страны в системе мсждународного разделения труда: проблема адаптации: Дис. канд. экон. наук: 08.01.01 /Харьковский гос. ун-т. – Х., 1998. – 181 с.

7. Оклунд А. Миф о коллапсе производства после крушения коммунизма // Вопросы экономики. – 2001, – № 7. – С. 115–138.
8. Петиш Джон М. Китайский путь и его перспективы // ПТПУ. – 1992. – № 12. www.ptpu.ru.
9. Прозоровский А. Модернизированный авторитаризм в Индонезии и Южной Корее // МЭ и МО. – 2004. – № 7. – С. 83–92.
10. Хвесик М. Парадигмальний погляд на концепт сталого розвитку України / М. Хвесик, І. Бистряков // Економіка України. – 2012. – № 6. – С. 4-12.
11. Федулова Л. І. Інноваційний вектор розвитку промисловості України // Економіка України. – 2013. – №5. – С.30–37.
12. Яценко В. Активізація інноваційної підприємницької діяльності в Україні / В. Яценко // Зб. наук. праць ЧДТУ. – 2013. – № 34 (1). – С. 5–9.

12. INTERNET-РЕСУРСИ

1. Закон України "Про інноваційну діяльність" № 40-IV від 4 червня 2002р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу:<http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=40-15>.
2. Офіційний сайт Державної служби статистики України [електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
3. Державне агентство України з інвестицій та інновацій [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://arch.ukrproject.gov.ua/>.
4. Державне агентство України з інвестицій та розвитку [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://in.ukrproject.gov.ua/>.
5. Державний комітет статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.ukrstat.gov.ua.
6. Киевский центр политических исследований и конфликтологии [Электронный ресурс]. – Режим доступа : www.analitik.org.ua/.
7. . Нормативные акты Украины [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://search.ligazakon.ua/search/law/npa/>.
8. Проект ПРООН "Муніципальна програма врядування та сталого розвитку" [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://msdp.undp.org.ua>.
9. Стратегія соціально-економічного розвитку України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://ukrkniga.org.ua/ukrkniga-text/749/3/>.

Розробник _____ _____ (О.М. Кірієнко)
(підпис)

Гарант освітньої програми _____ _____ (Г.В. Ползікова)
(підпис)

Силабус затверджено на засіданні кафедри
«Економічної теорії та права»
Протокол від «02» жовтня 2019 року № 3